

17.7.2023

RAZPIS ZA SODELOVANJE NA 19. FESTIVALU LEPOPISJA V ŽIČKI KARTUZIZI

Opis festivala: Ker je lepa pisava že od nekdaj merilo kulture vsakega posameznika, smo v občini Slovenske Konjice v letu 2005 prvič organizirali **Festival lepopisja**, ki želi otroke, v času računalništva, sodobnih tehnologij in umetne inteligence, še vseeno spodbuditi k samostojno, na roke lepo spisanemu izdelku z osebno noto in sporočilno vrednostjo. Festival je kmalu svoj dom našel med zidovi Žičke kartuzije, kjer so pred stoletji nastajali znameniti žički rokopisi in tam domuje še danes. Namenjen je osnovnošolskim otrokom. Sčasoma je prerasel lokalne meje in vsako leto se za sodelovanje na festivalu odloča več osnovnih šol iz vse Slovenije. *Bo letos morda sodelovala tudi Vaša šola?*

Tema festivala 2023: »Ustvarjalnost kartuzijanov«

Nekaj izhodišč za lažjo pripravo na razpisano temo:

Ustvarjalnost je bila ena temeljnih vrednot žičkih kartuzijanov, ki je njihovi skupnosti pomagala preživeti. In kaj vse so počeli?

PREPISOVANJE KNJIG: V center svojega življenja so postavili knjigo. Prepisovali so različna besedila, ne zgolj povezana z vero, temveč tudi z znanostjo, medicino in drugimi vedami. Njihova knjižnica se je ponašala z več kot 2.000 knjigami. Njihov slog krašenja inicial je danes znan po vsem svetu kot »žički slog«. »Za ta slog je značilno, da iz stebila iniziale požene močan storžast izrastek, na koncu pa se migotavi nitasti izrastki uvijejo v osmice ali pa končajo kot drobni tulipanasti cvetovi« (dr. Nataša Golob, Kulturna dediščina Žičke kartuzije, str. 29).

Izbrano iz knjige »Srednjeveški rokopisi iz Žičke kartuzije (1160 – 1560)«, dr. Nataša Golob

FIZIČNO DELO: Poleg tega, da so se ukvarjali z umskim delom, pa so se kartuzijani ukvarjali tudi s telesnim delom. Vsak menih je živel v svoji celici, ki je bila pravzaprav enonadstropna hišica, obdana z vrtilčkom. Spodaj se je nahajala delavnica, opremljena z orodjem, potrebnim za delo, saj patri tudi ročna dela opravljajo kar v celici. Bili so odlični obrtniki in rokodelci. Ukvarjali so se z mlinarstvom, opekarstvom, steklarstvom in podobnimi rokodelskimi deli. Zgoraj je bila predsoba, majhna kopalnica ter spalnica, kjer je pater preživel večino svojega časa: tam je molil, meditiral, jedel in spal. Na majhnem vrtilčku pred hišico si je vsak menih prideloval hrano za svoje potrebe, skrbeti je moral za čebele in pridobivati med ter vzgajati več vrst sadja. Skupaj so menihi delali v vinogradu, obirali grozdje ter stiskali in vzgajali vino. Vsak zase je opoldne skuhal borno kosilo. Ukvarjali so se z lovom, ribolovom in pašo. Pridelovali so vse vrste žitaric, ki so bile njihova glavna hrana. Gojili so sadje, zelenjavo in imeli skrbno obdelane vinograde. Redili so živino, ki jim je dajala mleko in mlečne izdelke. Iz kož so izdelovali pergament, na katerega so pisali, od ovc pridobivali volno. Ker niso smeli jesti mesa, je bilo ribogojstvo ena najstarejših gospodarskih panog. S presežkom svojih pridelkov in obrtnih izdelkov so trgovali in si tako služili za nakup potrebnih reči, ki jih niso mogli pridelati ali izdelati sami.

ZELIŠČARSTVO, ZDRAVILSTVO IN LEKARNIŠTVO: Poseben status je kartuzijanom dajalo naravno zdravilstvo in lekarništvo. Na svojih vrtilčkih so gojili zelišča, ki so jih sprva pridelovali izključno za lajšanje lastnih tegob. Že zelo kmalu, nekje v 15. stoletju, pa so tam že ustanovili tudi prvo lekarno. Današnji Špitalič, nekdanj spodnja hiša žičkih kartuzijanov, je svoje ime dobil po »hospitalu« (bolnišnica – op. prev.), ki je služil tako negi bolnikov, kot tudi oskrbi gostov.

S kakšnimi izdelki lahko sodelujete na festivalu? Sodelujete lahko z **različnimi pisnimi izdelki**, ki morajo biti **napisana na roko**, vendar tip pisala ni predpisan. Zaželeno je **uporaba »navadnih« pisal**, ki jih uporabljamo v vsakdanjem življenju (nalivna peresa, kemični svinčniki, barvice, voščenke, flomastri, vodene barvice, tempore, svinčniki, itd.). Izdelek lahko spišete z različnimi pisali. **Posebni pripomočki za kaligrafijo niso zaželeni.**

Vsebinsko mora izdelek **ustrezati predpisani temi**. Besedila morajo biti **avtorska** (prepisanje in prerisovanje del drugih avtorjev ni dovoljeno). Dovoljena so **besedila v prozi in poeziji**, vsebujejo pa lahko od 100 do 300 besed. Izdelki morajo biti spisani na **klasičen, navpično postavljen format A4 ali A3** (se ne lepi ali izrezuje). Barva papirja ni predpisana. **Sprejemamo samo originale. Izdelkov**, ki sodelujejo na festivalu, **ne vračamo** (razen na izrecno pisno željo šole ali učenca-avtorja). Izdelke po zaključku razstave trajno shranimo v arhiv Domoznanskega oddelka Knjižnice Slovenske Konjice.

POMEMBNO! Vsak izdelek naj bo na sprednji strani opremljen z naslednjimi podatki: **ime, priimek, razred, starost avtorja in OŠ (npr.: Janez Novak, 5. c, OŠ Pod goro Slovenske Konjice)**. Vsak izdelek naj bo na zadnji strani opremljen z naslednjimi podatki: **ime in priimek mentorja**.

Kdo lahko sodeluje na festivalu? Na festivalu lahko s svojimi individualnimi izdelki sodelujejo **učenci osnovnih šol iz vse Slovenije**. Šole, ki bodo na festival poslale več izdelkov svojih učencev prosimo, da znotraj šole predhodno opravijo interni izbor in **posredujejo samo najboljša dela**. Najboljša dela po izboru strokovne komisije bodo **nagrajena s priznanjem in praktičnimi nagradami**. Izbor bo potekal v treh starostnih kategorijah:

- 1. triada (od 6 do 8 let)
- 2. triada (od 9 do 11 let)
- 3. triada (od 12 do 14 let)

Strokovna komisija in nagrade: Prispele izdelke bo ocenila **3-članska strokovna komisija**, ki jo imenuje organizator. Najboljši trije (3) izdelki iz vsake starostne kategorije bodo nagrajeni.

Oddaja izdelkov: Vaše izdelke pričakujemo **do četrтка, 5. 10. 2023**, na naslov: **Splošna knjižnica Slovenske Konjice - TIC, Mestni trg 4, 3210 Slovenske Konjice**, s pripisom »**Za 19. Festival lepopisja**«.

Zaključna prireditev s podelitvijo priznanj in nagrad: Zaključna prireditev s podelitvijo priznanj in nagrad ter s prijetnim kulturnim programom in druženjem bo potekala v Žički kartuziji, **v petek, 13. oktobra 2023, ob 16. uri**.

Kontaktne podatki: Za dodatne informacije smo dosegljivi na e-naslovu tjasa.kangler@tickonjice.si ali na tel. št. 03 757 06 30 in 051 444 140. Več informacij o Festivalu lepopisja poiščite na spletni strani TIC Slovenske Konjice na naslovu www.tickonjice.si.

Lepopisje ni nekoristno delo. Je nepogrešljiva disciplina za harmonično oblikovanje otrokove psihe.

Jekaterina Nevzorov

Veselimo se Vašega sodelovanja.

TIC Slovenske Konjice

